

Cuprins

Cuvânt înainte 7

ÎNȚELEPCIUNEA CALMĂ Di@loguri în cyberspace cu Robert Lazu

Primul di@log	11
Al doilea di@log	21
Al treilea di@log	24
Al patrulea di@log	28
Al cincilea di@log	38
Al șaselea di@log	51
Al șaptelea di@log	60
Al optulea di@log	81
Al nouălea di@log	102

ROMÂNIA NOASTRĂ Conversații berlineze

Cuvânt înainte de Sorin Antohi 135

Formarea unui umanist în România anilor 1940–1960 141

Virgil Nemoianu – elemente de portret (141); lumea românească în anii '40–'60 (142); familia și lecturile (142–143); Facultatea de Filologie a Universității din București, Engleză, 1956 (143–144); literatura

„obsedantului deceniu” și „realismul socialist” (144–145); veselie în anii '50, bășcălie, petreceri (146); formele alternative de socializare și memorialor (146); adaptarea categoriilor persecutate (147); memorialistica românească după '89 (147); tranziția din jurul anului 1958 (148); Cercul literar (149); rebeliunea de la mijlocul anilor '60 (149); „liberalizare”, închidere, plecări de intelectuali (149–150); cei care au rămas („rezistența prin cultură”) (151); un umanism românesc după al Doilea Război Mondial (152).

Modernizările și demodernizările României 153

„Controversa slavofilă” aplicată la România (153); alte polarități socio-culturale: urban-rural, modern(ist)-tradiționalist (154); instanțe timpurii ale armoniei local-urban cosmopolit (155); modernizări, modernități multiple (155–156); proiecte de modernizare (157); cultură și ideologie în România Mare (158–159); modernizare și demodernizare în stalinism (159–160).

Exilați, emigranți, remigranți 161

Înapoi la biografie (161); plecarea din România; cine pleca? (161–162); începuturile americane (162); azil politic în SUA (163); emigrarea: înainte și după 1990 (163); raporturile cu „exilul românesc” (164–165); a doua generație a exilului (165–166); a treia generație, după 1980 (166); comuniunea anti-Ceaușescu (168); „sunetul” exilaților (168); puțină filologie și lingvistică: limbajul intelectualilor exilați (168–169); limbajul după 1989, în România și în exil (169); emigrația de după 1990 (170); „războaiele culturale” din România anilor 2000 (171); o regresie; nu există soluții noi (171–172); ruptura dintre românii din țară și cei expatriați (172); comunicare individuală; lipsa comunicării instituționale dintre România și expatriați (173); o comparație: emigranții și remigranții germani (173); remigranții români în politică (174); comparații cu Polonia și Ungaria (174); ostilitatea populară față de (r)emigranți (174–175); excepțiile (176); decalaje culturale între România și restul lumii (177); Virgil Nemoianu și România după 1989 (177); politicienii României postcomuniste (177–178);

„specialiștii” (178); cum te poți integra într-o societate, cum o poți cunoaște (179); primirea remigranților români definitiv (180); românii în străinătate (180); emigrarea masivă din România (180–181); religie, comunitate, societate în SUA și în alte părți (182–184).

Intelctuali, politicieni, instituții 185

Viața intelectuală și mobilitatea după 1990 (185); grupurile de intelectuali și lecturile lor în anii '80 (185–186); experiența și opțiunile politice ale lui Virgil Nemoianu în SUA (187); bonjuriști și neobonjuriști (187); egoismul intelectualilor (188); l'intérêt bien entendu (188); întoarcerea tinerilor studioși (189); funcționarea instituțiilor (190); straturile succesive (190); mobilitatea verticală în România precomunistă (191); incapacitatea statului român postcomunist (191); politicieni români în „Tranziție” (192–193); în-vățăământul și ratarea reformei (193); Ministerul Culturii (194–195).

Biserici, religie, politică 196

Departamentul Cultelor (196); neoprotestanții (196–197); Bisericile și rolul lor în România comunistă (197–199); experiența religioasă a interlocutorilor (200–201); Bisericile în istoria României (201); intelectuali români și Biserica (202); romantismul românesc și religia (202–203); neoplatonismul (203); transmisia culturală (204–205); apropierea lui Virgil Nemoianu de religie și teologie (206–207); liberalism după Bizanț? (208); politică și religie în SUA și în România (209); creștin-democrație în România? (210–211).

Direcții noi în cultura română? 212

Din nou despre războaiele culturale din România de azi (212–213); afirmarea centrelor culturale regionale (214); „ștabii” vechi și noi în cultură (214); schimbare, totuși (215); direcții noi în cultura română? (215–216); idolii tribului: Țuțea, Cioran (217); dezbateri canonice (218); o lectură contrafactuală: umanismul românesc (218–219); Generația '27 și